



**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ELMİN İNKİŞAFI FONDU**

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun
elmi-tədqiqat proqramlarının, layihələrinin və digər elmi tədbirlərin
maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə qrantların verilməsi üzrə
2010-cu ilin 1-ci müsabiqəsinin (EIF-2010-1(1)) qalibi olmuş
və yerinə yetirilmiş layihə üzrə**

YEKUN ELMİ-TEXNİKİ HESABAT

Layihənin adı: **Naxçıvan Muxtar Respublikasının yeraltı sərvətlərindən molibden (VI) oksidin, sürmə (III) sulfidin və farmasevtik təmiz natrium xloridin yeni alınma metodlarının işlənməsi**

Layihə rəhbərinin soyadı, adı və atasının adı: **Rzayev Bayram Zülfüqar oğlu**

Qrantın məbləği: **60 000 manat**

Layihənin nömrəsi: **EIF-2010-1(1)- 40/37-M-37**

Müqavilənin imzalanma tarixi: **29 aprel 2011-ci il**

Qrant layihəsinin yerinə yetirilmə müddəti: **12 ay**

Layihənin icra müddəti (başlama və bitmə tarixi): **1 may 2011-ci il – 1 may 2012-ci il**

Diqqət! Bütün məlumatlar 12 ölçülü Arial şrifti ilə, 1 intervalla doldurulmalıdır

Diqqət! Uyğun məlumat olmadığı təqdirdə müvafiq bölmə boş buraxılır

Hesabatda aşağıdakı məsələlər işıqlandırılmalıdır:

1	Layihənin həyata keçirilməsi üzrə yerinə yetirilmiş işlər, istifadə olunmuş üsul və yanaşmalar Layihədə yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulan işlər: 1. Molibdenit, antimonit və daş duz nümunələrinin analizi, 2. Molibden(VI)oksidin yeni sublimə üsulu ilə alınma şəraitinin tədqiqi. 3. Antimonit filizindən sürmə(III) sulfidin yeni alınma metodunun işlənilib hazırlanması, 4. Daş duzdan təmiz tibbi NaCl preparatının alınma texnologiyasının hazırlanması. İşin yerinə yetirilməsində məlum qeyri-üzvi birləşmələrin alınmasının ümumi texnoloji üsullarından istifadə edilmişdir.
2	Layihənin həyata keçirilməsi üzrə planda nəzərdə tutulmuş işlərin yerinə yetirilmə dərəcəsi (faizlə qiymətləndirməli) Layihədə nəzərdə tutulan işlər 100% yerinə yetirilmişdir.
3	Hesabat dövründə alınmış elmi nəticələr (onların yenilik dərəcəsi, elmi və təcrübi əhəmiyyəti, nəticələrin istifadəsi və tətbiqi mümkün olan sahələr aydın şəkildə göstərilməlidir)

	Alınması praktiki reallaşmış MoO_3 -dən istifadə edərək molibdenin digər birləşmələrinin və təmiz metal molibdenin alınmasında istifadə etmək olar; Filizdən birbaşa alınmış Sb_2S_3 -ün bilavasitə özündən və onun əsasında alınması mümkün olan üçlü yarımkeçirici birləşmələrdən elektron sənayesində istifadə edilə bilər; Natrium xloridin alınması üçün işlənib hazırlanmış metod məlum metodlarla müqayisədə sadə və texnoloji baxımdan üstün olub ondan bilavasitə 0,90%-li fizioloji məhlulun, eləcə də hemodez, Ringer Lokk, "Asesol", "Disol", "Trisol", "Laktasol", "Xlorosol" və digər dərman preparatlarının hazırlanmasında istifadə oluna bilər.
4	Layihə üzrə elmi nəşrlər (elmi jurnallarda məqalələr, monoqrafiyalar, icmallar, konfrans materiallarında məqalələr, tezislər) (dərç olunmuş, çapa qəbul olunmuş və çapa göndərilmişləri ayrılıqda qeyd etməklə, uyğun məlumat - jurnalın adı, nömrəsi, cildi, səhifələri, nəşriyyat, indeksi, İmpact Factor, həmmüəlliflər və s. bunun kimi məlumatlar - ciddi şəkildə dəqiq olaraq göstərilməlidir) <i>(surətlərini kağız üzərində və CD şəkildə əlavə etməli!)</i>
	1. Рзаев Б.З., Караев А.М., Кулиев Р.Я. Отделение меди из медно-молибденового раствора, полученного из молибденитного огарка. Научный журнал.Серия «Вопросы естественных наук»,Россия,г. Йошкар-Ола,2011.№ 3, стр. 7-11. 2. Караев А.М., Рзаев Б.З., Кулиев Р.Я., Мамедханова А.Б. Разработка метода получения диоксида сурьмы из трехсернистой сурьмы. Москва, III Международная научная конференция. 21 мая 2012 г. ruskonf@bk.ru 3. Bayram Rzayev, Əhməd Qarayev, Rafiq Quliyev. Darıdağ sürmə filizinin natrium sulfid məhlulunda həllolma prosesinin öyrənilməsi. AMEA Naxçıvan Bölməsinin Xəbərləri. Təbiət və texniki elmlər seriyası. Naxçıvan. Tusi, 2012, № 2, s.14-18. 4. Rzayev B.Z. Daş duz Naxçıvanın ən qiymətli mineral sərvətidir. EIF-in sayt-ında
5	İxtira və patentlər, səmərələşdirici təkliflər "Molibden(VI)oksidin alınma üsulu" adlı patent hazırlanmış və təsdiqə göndərilmişdir. Patent qəbul olunmuş, texniki və elmi ekspertizadan keçmişdir. Yaxınlarda alınması gözlənilir.
6	Layihə üzrə ezamiyyətlər (ezamiyyə baş tutmuş təşkilatın adı, şəhər və ölkə, ezamiyyə tarixləri, həmçinin ezamiyyə vaxtı baş tutmuş müzakirələr, görüşlər, seminarlarda çıxışlar və s. dəqiq göstərilməlidir) Layihə üzrə icraçı Qarayev Ə.M. iki dəfə Bakı şəhərinə ezamiyyə olunmuşdur. 01–05 iyul 2011 (Kimya Problemləri İnstitutuna) və 05–09 mart 2012 (Elmin İnkişafı Fonduna)
7	Layihə üzrə elmi ekspedisiyalarda iştirak (əgər varsa) <i>(burada doldurmalı)</i>
8	Layihə üzrə digər tədbirlərdə iştirak <i>(burada doldurmalı)</i>
9	Layihə mövzusu üzrə elmi məruzələr (seminar, dəyirmi masa, konfrans, qurultay, simpozium və s. çıxışlar) (məlumat tam şəkildə göstərilməlidir: a) məruzənin növü: plenar, dəvətli, şifahi və ya divar məruzəsi; b) tədbirin kateqoriyası: ölkədaxili, regional, beynəlxalq) III Международная научная конференция. Москва 21 мая 2012 г. ruskonf@bk.ru
10	Layihə üzrə əldə olunmuş cihaz, avadanlıq və qurğular, mal və materiallar, komplektləşdirmə məmulatları Layihədə nəzərdə tutulan cihaz, mal və materiallardan aşağıdakılar alınmışdır: Noutbuk(Model): HP Pavilion dv6-6c51er, Çoxfunksiyalı Lazer Printer 3-ö 1-də, Model:HP Lazerjet Pro M1132 MEP, 2(iki) ədəd Lazer printer üçün kartic. Qalan cihaz və reaktivlər alınmamışdır.
11	Yerli həmkarlarla əlaqələr

	Yerli həmkarlarla daim əlaqə saxlanmıŒdır
12	Xarici həmkarlarla əlaqələr Yerd�ki təbii sərvətlərin texnologiyası üzrə Moskva alimləri ilə əlaqə yaradılmıŒdır.
13	Layihə mövzusu üzrə kadr hazırlıĒı (�g�r varsa) Qeyri-üzvi maddələrin texnologiyası üzrə iki nəfər kadr hazırlanmıŒdır.
14	Sərgilərdə iŒtirak (�g�r baŒ tutubsa) (burada doldurmalı)
15	Təcrübəartırmada iŒtirak v� təcrübə mübadiləsi (�g�r baŒ tutubsa) (burada doldurmalı)
16	Layihə mövzusu ilə baĒlı elmi-kütləvi n�Œrl�r, kütləvi informasiya vasitələrində �ıxıŒlar, yeni yaradılmıŒ internet səhifələri və s. (məlumatı tam Œekild� göstərilməlidir) Layihə mövzusu da daxil olmaqla kitab yazılır (Naxçıvan MR-in təbii sərvətləri).

SİFARİŒÇİ:

Elmin İnkıŒafı Fondu

BaŒ m sl h t ci

Həsənova Günel Cahangir qızı

(imza)

" _ " _____ 201_ -ci il

D st mi'rov q. K m r: Naxçıvan

BaŒ m sl h t ci

Babayeva  dil   li qızı

(imza)

" _ " _____ 201_ -ci il

İCRAÇI:

Layihə rəhbəri

Rzayev Bayram Z lfuqar oĒlu

(imza)

" _ " _____ 201_ -ci il



AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA

ELMİN İNKİŞAFI FONDU

MÜQAVİLƏYƏ ƏLAVƏ

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun elmi-tədqiqat proqramlarının, layihələrinin və digər elmi tədbirlərin maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə qrantların verilməsi üzrə 2010-cu ilin 1-ci müsabiqəsinin (EIF-2010-1(1)) qalibi olmuş və yerinə yetirilmiş layihə üzrə

ALINMIŞ NƏTİCƏLƏRİN ƏMƏLİ (TƏCRÜBİ) HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ VƏ LAYİHƏNİN NƏTİCƏLƏRİNDƏN GƏLƏCƏK TƏDQIQATLARDAN İSTİFADƏ PERSPEKTİVLƏRİ HAQQINDA MƏLUMAT VƏRƏQİ (Qaydalar üzrə Əlavə 16)

Layihənin adı: Naxçıvan Muxtar Respublikasının yeraltı sərvətlərindən molibden (VI) oksidin, sürmə (III) sulfidinin və farmasevtik təmiz natrium xloridin yeni alınma metodlarının işlənməsi

Layihə rəhbərinin soyadı, adı və atasının adı: Rzayev Bayram Zülfüqar oğlu

Qrantın məbləği: 60 000 manat

Layihənin nömrəsi: EIF-2010-1(1)- 40/37-M-37

Müqavilənin imzalanma tarixi: 29 aprel 2011-ci il

Qrant layihəsinin yerinə yetirilmə müddəti: 12 ay

Layihənin icra müddəti (başlama və bitmə tarixi): 1 may 2011-ci il – 1 may 2012-ci il

1. Layihənin nəticələrinin əməli (təcrübi) həyata keçirilməsi

1 Layihənin əsas əməli (təcrübi) nəticələri, bu nəticələrin məlum analoqlar ilə müqayisəli xarakteristikası

Alınması praktiki reallaşmış MoO_3 -dən istifadə edərək molibdenin digər birləşmələrinin və təmiz metal molibdenin alınmasında istifadə etmək olar. İşlənmiş metod məlum metoddan-molibdenit filizinin flotasiyası məhsulunun yandırılmasından alınan molibden(VI)oksiddən sadəliyinə və məhsulun təmizliyinə görə üstündür; Filizdən birbaşa alınmış Sb_2S_3 -ün bilavasitə özündən və onun əsasında alınması mümkün olan üçlü yarımkeçirici birləşmələrdən elektron sənayesində istifadə edilə bilər. Təklif olunan metod məlum sənaye üsulundan – metal sürmənin kükürlə qarşılıqlı təsirindən alınan sulfidə nisbətən ucuz başa gəlir və təmizliyinə görə də ondan üstündür. Sb_2S_3 -ün özündən birbaşa baytarlıqda, kibrit istehsalında istifadə edilə bilər. Eyni zamanda Sb_2S_3 üçlü yarımkeçirici halkogenidlərin istehsalı üçün başlanğıc maddə kimi yararlıdır. İlk dəfə Naxçıvan daş duzundan tibbədə istifadə edilə bilən təmiz natrium xloridin alınması üçün yeni metod işlənib hazırlanmışdır. Farmasevtik təmiz natrium xlorid onlarca tərkibində NaCl olan preparatların hazırlanması üçün əsas reaktiv rolunu oynaya bilər.

Natrium xloridin alınması üçün işlənilib hazırlanmış metod məlum metodlarla(məsələn, xlorid turşusunun natrium hidrokksidlə neytrallaşdırılmasında alınan natrium xloridlə) müqayisədə sadə, ucuz başagələn və texnoloji baxımdan üstün olub ondan bilavasitə 0,90%-li fizioloji məhlulun, eləcə də hemodez, Ringer Lök, "Asesol", "Disol", "Trisol", "Laktasol", "Xlorosol" və digər dərman preparatlarının hazırlanmasında istifadə oluna bilər.

Layihənin nəticələrinin əməli (təcrübi) həyata keçirilməsi haqqında məlumat (istehsalatda tətbiq (tətbiqin aktını əlavə etməli); tədris və təhsildə (nəşr olunmuş elmi əsərlər və s. – təhsil sisteminə tətbiqin aktını əlavə etməli); bağlanmış xarici müqavilələr və ya beynəlxalq layihələr (kimlə bağlanıb, müqavilənin və ya layihənin nömrəsi, adı, tarixi və dəyəri); dövlət proqramlarında (dövlət orqanının adı, qərarın nömrəsi və tarixi); ixtira üçün alınmış patentlərdə (patentin nömrəsi, verilmə tarixi, ixtiranın adı); və digərlərində)

(burada doldurmalı)

2. Layihənin nəticələrindən gələcək tədqiqatlarda istifadə perspektivləri

Nəticələrin istifadəsi perspektivləri (fundamental, tətbiqi və axtarış-innovasiya yönü elmi-tədqiqat layihə və proqramlarında; dövlət proqramlarında; dövlət qurumlarının sahə tədqiqat proqramlarında; ixtira və patent üçün verilmiş ərizələrdə; beynəlxalq layihələrdə; və digərlərində)

Əldə olunmuş nəticələrdən alınmış birləşmələrin texnologiyalarının yaradılması zamanı, layihə proqramlarında, molibden və sürmə birləşmələri üzrə aparılan tədqiqatlarda, natrium xloridin istehsalının təşkili zamanı geniş istifadə etmək mümkündür və faydalı ola bilər.

SİFARİŞÇİ:

İCRAÇI:

Elmin İnkişafı Fondu

Baş məsləhətçi

Həsənova Günel Cahangir qızı

Layihə rəhbəri

Rzayev Bayram Zülfüqar oğlu

(imza)

"__" _____ 201_-ci il

(imza)

"__" _____ 201_-ci il

Baş məsləhətçi

Babayeva Ədilə Əli qızı

(imza)

"__" _____ 201_-ci il



**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ PREZİDENTİ YANINDA
ELMİN İNKİŞAFI FONDU**

MÜQAVİLƏYƏ ƏLAVƏ

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Elmin İnkişafı Fondunun
elmi-tədqiqat proqramlarının, layihələrinin və digər elmi tədbirlərin
maliyyələşdirilməsi məqsədi ilə qrantların verilməsi üzrə
2010-cu ilin 1-ci müsabiqəsinin (EIF-2010-1(1)) qalibi olmuş
və yerinə yetirilmiş layihə üzrə**

**ALINMIŞ ELMİ MƏHSUL HAQQINDA MƏLUMAT
(Qaydalar üzrə Əlavə 17)**

Layihənin adı: Naxçıvan Muxtar Respublikasının yeraltı sərvətlərindən molibden (VI) oksidin, sürmə (III) sulfidin və farmasevtik təmiz natrium xloridin yeni alınma metodlarının işlənməsi

Layihə rəhbərinin soyadı, adı və atasının adı: Rzayev Bayram Zülfüqar oğlu

Qrantın məbləği: 60 000 manat

Layihənin nömrəsi: EIF-2010-1(1)- 40/37-M-37

Müqavilənin imzalanma tarixi: 29 aprel 2011-ci il

Qrant layihəsinin yerinə yetirilmə müddəti: 12 ay

Layihənin icra müddəti (başlama və bitmə tarixi): 1 may 2011-ci il – 1 may 2012-ci il

Diqqət! Bütün məlumatlar 12 ölçülü Arial şrifti ilə, 1 intervalla doldurulmalıdır

1. Elmi əsərlər (sayı)

No	Tamliq dərəcəsi	Dərc olunmuş	Çapa qəbul olunmuş və ya çapda olan	Çapa göndərilmiş
1.	Elmi məhsulun növü Monoqrafiyalar həmçinin, xaricdə çap olunmuş			
2.	Məqalələr həmçinin xarici nəşrlərdə	4 1		

3.	Konfrans materiallarında məqalələr			
	O cümlədən, beynəlxalq konfrans materiallarında	1		
4.	Məruzələrin tezisləri			
	həmçinin, beynəlxalq tədbirlərin toplusunda			
5.	Digər (icmal, atlas, kataloq və s.)			

2. İxtira və patentlər (sayı)

No	Elmi məhsulun növü	Alınmış	Verilmiş	Ərizəsi verilmiş
1.	Patent, patent almaq üçün ərizə		1	
2.	İxtira			
3.	Səmərələşdirici təklif			

3. Elmi tədbirlərdə məruzələr (sayı)

No	Tədbirin adı (seminar, dəyirmi masa, konfrans, qurultay, simpozium və s.)	Tədbirin kateqoriyası (ölkədaxili, regional, beynəlxalq)	Məruzənin növü (plenary, dərvi, şifahi, divar)	Sayı
1.	III Международная научная конференция. г. Москва, 21 Мая 2012 г.	Beynəlxalq		1
2.				
3.				

SİFARIŞÇI:

Elmin İnkişafı Fondu

Baş məsləhətçi

Həsənova Günel Cahangir qızı

(imza)

" " 201_-ci il

Dəyirmizadə Kərim Nəziroğlu

İCRAÇI:

Layihə rəhbəri

Rzayev Bayram Zülfüqar oğlu

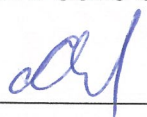
(imza)

" " 201_-ci il

Rzayev Bayram

Baş məsləhətçi

Babayeva Ədilə Əli qızı



(imza)

"__" _____ 201_-ci il

